

4.5.2021

Helsingin kaupunginmuseon lausunto Toinen linja 10:n asemakaavan muutoksesta - rakennuksen korotus ja ullakot

HEL 2021-001405 T 10 03 03

Asemakaavan muutos koskee asuinkerrostalotonttia, joka sijaitsee Kalliossa osoitteessa Toinen linja 10 tontilla 11302/9. Tontilla on nykyisin 3–6-kerroksinen asuinkerrostalo. Kaavaratkaisu mahdollistaa täydennysrakentamisen tontilla siten, että olemassa olevan rakennuksen 3-kerroksista pihasiipeä voidaan korottaa kahdella kerroksella ja sen ullakolle rakennetaan saunatilat ja kattoterassi. Rakennuksen Toisen linjan varrella olevan 6-kerroksisen osan ullakolle voidaan rakentaa asuntoja.

Voimassa olevassa asemakaavassa (v. 1987) alue on merkitty asuinkerrostalojen korttelialueeksi. Helsingin yleiskaavassa 2016 alue on merkitty kantakaupungin alueeksi (C2), jota kehitetään toiminnallisesti sekoittuneena asumisen, kaupan ja julkisten palvelujen, toimitilojen, hallinnon, puistojen, virkistys- ja liikuntapalvelujen sekä kaupunkikulttuurin alueena. Suunnittelualue on osa valtakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä.

Kaupunginmuseo on tutustunut Helsingin karttapalvelussa esillä olleeseen materiaaliin. Kaupunginmuseo tarkastelee hanketta kulttuuriympäristön ja kaupunkikuvan vaalimisen näkökulmasta.

Toinen linja 10 rakennuksen on suunnitellut arkkitehti Rudolf Lanste vuonna 1938. Rakennus on 3-6 kerroksinen vaalean keltaiseksi rapattu asuinkerrostalo, jossa on osittain harja-, osittain aumakatto. Funktionallisessa rakennuksessa on pelkistetyt julkisivut ja symmetrinen ikkuna-aukotus. Rakennus sijaitsee mäen päällä hyvin näkyvällä paikalla.

Avonainen kortteli mataline suojeltuine rakennuksineen on osa Eläintarhan huvila-alueita (Eläintarhan huvilat ja yleishyödylliset laitokset), joka on valtakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö (RKY 2009 – Museovirasto). Alue on puistomainen, vihreä ja avara. Korttelin muut rakennukset on suojeltu asemakaavassa merkinnällä sr-1.

Korttelissa Ensi linjan puolella tontilla 11302/7 sijaitsee vuonna 1898 valmistunut Theodor Grandstedtin Sokeain koulu, joka on nelikerroksinen tiilirakennus. Wallininkadulla tontilla 11302/8 sijaitsevat Signe Lagerborg-Steniuksen suunnittelemat vuosina 1897-1905 valmistuneet

4.5.2021

matalat puurakennukset ovat toimineet lastenkotina, nykyisin päiväkotina. Castréninkadun puolella tontilla 11302/10 sijaitseva puuhuvila näyttävine torneineen on todennäköisesti 1890-luvulta. Suurin osa rakennuksista on vapaasti seisovia, joten kortteli on hyvin väljä.

Kaupunginmuseon kanta:

Suunniteltu asemakaavan muutos mahdollistaa Toinen linja 10:n korotamisen pihasiiven osalta kahdella kerroksella, sekä ullakkorakentamisen kadunpuoleiseen osaan. Kaupunginmuseon näkemyksen mukaan piharakennuksen korotus ei heikennä tarpeettomasti kohteen rakennus- ja kulttuurihistoriallista arvoa.

Arkkitehtitoimisto Hyvärinen & Co Oy:n laatimissa, 16.11.2020 päivätyissä julkisivusuunnitelmissa korotusosan julkisivumateriaaliksi on valittu hopeanharmaa kuusirimalauditus. Valittu materiaali ei ole rakennukselle tyypillinen. Materiaalilla on ilmeisesti haluttu osoittaa korotusosa sekä erottaa se selvästi alkuperäisestä rakennuksesta.

Korotusosa julkisivuineen tulee suunnitella rakennuksen ominaispiirteisiin hyvin soveltuvalla tavalla niin, että rakennuksen kaupunkikuvallinen ilme säilyy korkeatasoisena. Suunnittelussa ja materiaalivalinnoissa tulee huomioida kohteen sijainti valtakunnallisesti merkittävässä kulttuuriympäristössä näkyvällä paikalla.

Ullakkotilojen käyttöönotto tulee tapahtua ullakkorakentamisen alueellisen poikkeamispäätöksen mukaisesti, eikä ullakosta tule rakentaa kohteen korotuskerrosta. Kadunpuoleiset ullakonikkunat tulee sovittaa rakennuksen ominaispiirteisiin.

Kaupunginmuseo esittää lisäksi, että asemakaavassa Toinen linja 10 rakennus merkitään suojelumerkinnällä sr-3: ”Suojeltava rakennus, rakennusta ei saa purkaa. Rakennuksessa tehtävät muutokset tulee sopeuttaa rakennuksen ominaispiirteisiin”.

Kaupunginmuseo haluaa vielä lausua kohteesta rakennuslupahakemuksen yhteydessä.

Lisätiedot

Sanna Granbacka, tutkija, puhelin: 09 310 38056
sanna.granbacka(a)hel.fi

Johanna Björkman
ts. kulttuuriympäristöpäällikkö